

2016.gada 1.decembris Nr.154

IZDEVUMA SATURS

ZINAS. JAUNUMI

Igaunijas izglītības nodibinājuma "Innove" darbinieku vizīte Valsts izglītības satura centrā

Veseksas grāfs princis Edvards pasniedz apbalvojumus desmit Latvijas jauniešiem

Izskanējis XX stāstnieku konkurss *Teci, teci, valodiņa 2016*

VISC AKTUALITĀTES ĪSUMĀ

SADARBĪBAS PARTNERU AKTUALITĀTES

Eiropas Komisijas Tieslietu direktorāts izsludina atklātu konkursu

Ziņas. Jaunumi

Igaunijas izglītības nodibinājuma "Innove" darbinieku vizīte Valsts izglītības satura centrā

25.novembrī Valsts izglītības satura centrā pieredzes apmaiņā viesojās Igaunijas valsts nodibinājuma "Innove" delegācija 12 cilvēku sastāvā. Nodibinājums "Innove" koordinē izglītības procesa, t.sk. mūžizglītības, attīstību Igaunijā. Nodibinājums sastāv no dažādām aģentūrām un centriem, kuri organizē mācību satura izstrādi un ieviešanu vispārējā un profesionālajā izglītībā, nodrošina valsts pārbaudes darbu izstrādi, koordinē karjeras konsultantu darbību, veic kontroles funkciju par struktūrfondu projektu īstenošanu u.c.

Vizītes laikā viesi apmeklēja Rīgas Mākslas un mediju tehnikumu – kompetences centru un Oskara Kalpaka Rīgas Tautas daiļmatu pamatskolu, lai iepazītos ar izglītības iestādēs īstenojamajām izglītības programmām. Pēcpusdienā Valsts izglītības satura centra telpās notika pieredzes apmaiņa un diskusija par izglītības satura un valsts pārbaudes darbu organizācijas jautājumiem, kā arī plānotajām pārmaiņām izglītības saturā.

Fotogalerija - <http://www.visc.gov.lv/aktualitates/gallery/20161125/gallery.shtml>

Veseksas grāfs princis Edvards pasniedz apbalvojumus desmit Latvijas jauniešiem

Foto: Ilmārs Znotiņš

Darba vizītes Latvijā pirmajā dienā 29.novembrī Veseksas grāfs princis Edvards svinīgā ceremonijā Melngalvju namā pasniedza Edinburgas hercoga starptautisko zelta apbalvojumu (*Gold Duke of Edinburgh's Award*) desmit Latvijas jauniešiem. Svinīgajā ceremonijā piedalījās arī programmas *Award* patronese Latvijā Vaira Viķe-Freiberga, izglītības un zinātnes ministrs Kārlis Šadurskis un Valsts izglītības satura centra vadītāja vietniece Agra Bērziņa, kā arī programmas *Award* dalībnieki no visas Latvijas.

“Programma *Award* jau 60 gadus veiksmīgi darbojas 140 valstīs, tajā iesaistījušies miljoniem jauniešu. Programmai nav ierobežojumu, tās galvenais dzinējspēks ir personīgā motivācija un paša jaunieša nospraustie mērķi. Tieši tā ir veiksmes atslēga. Šodien mums patiesi jālepojas par balvas saņēmējiem, viņu vecākiem un skolotājiem,” uzrunā svinīgās ceremonijas laikā viesiem uzsvēra princis Edvards.

“*Award* realizācija Latvijā ir iespējama, aktīvi sadarbojoties pašvaldībām, izglītības iestādēm un pedagogiem. Katram, kurš iesaistās, ir iespēja mācīties uzņemties atbildību, izvirzīt sev jaunus mērķus un tos sasniegt, pārvarēt grūtības, attīstīt jaunas prasmes, veikt labus darbus, nesaņemot par to atlīdzību. Tie ir būtiski personības aspekti, kas jauniešiem būs noderīgi dzīvē un profesionālajā darbībā,” akcentēja programmas *Award* Latvijā nacionālā direktore Agra Bērziņa.

Zelta apbalvojumus saņēma desmit jaunieši: Ieva Cedere (Andreja Upīša Skrīveru vidusskola), Laura Viktorija Vorpa (Andreja Upīša Skrīveru vidusskola), Jana Kolbina (Salaspils), Patrīcija Paula Kijoneka (Mežinieku pamatskola), Evita Kuriga (Mežinieku pamatskola), Sanija Bizauska (Mežinieku pamatskola), Līva Legzdiņa (Mežinieku pamatskola), Agris Lapiņš (Lielvārde), Niks Blumfelds (Lielvārde), Roberts Krūkliņš (Valkas novada bērnu un jauniešu centra “Mice”), Signe Zalužinska (Valkas novada bērnu un jauniešu centra “Mice”), Mairis Lukovskis (Valka). Īpašos *Award* vadītāju pateicības rakstus saņēma pedagogi: Inguna Juhņeviča (Andreja Upīša Skrīveru vidusskola), Inese Ločmele (Ernsta Glika Alūksnes Valsts ģimnāzija), Ineta Legzdiņa (Mežinieku pamatskola), Valentīna Pužule (Balvu Valsts ģimnāzija) un Jānis Supe (*Award* zelta biedrības vadītājs).

“Jau desmit gadus esmu saistīta ar *Award* programmu Latvijā. Tieši pateicoties dalībai tajā, esmu augusi kā personība, esmu audzinājusi raksturu un atvadījies no bailēm. Vislielākais ieguvums ir daudzu cilvēku iepazīšana. Šovakar mans *Award* cikls noslēdzas. Ceru, ka mani gaida kaut kas tikpat labs!” ceremonijā teica zelta apbalvojuma saņēmēja Līva Legzdiņa.

Darba vizītes Latvijā noslēdzošajā dienā 30.novembrī Veseksas grāfs princis Edvards viesojās Rīgas Tūrisma un radošo industriju tehnikumā un Tehniskās jaunrades namā “Annas 2”, tikās ar bērniem un jauniešiem, piedalījās dažādās darbnīcās, iepazīnās ar jauniešu ārpusklases aktivitātēm un abām iestādēm pasniedza programmas *Award* līdzdalības sertifikātus.

Rīgas Tūrisma un radošo industriju tehnikumā princis Edvards tikās ar 60 programmas *Award* jauniešiem no Aksnīstes, Anneniekiem, Auces, Jaunjelgavas, Kandavas, Lejasciema, Rēzeknes, Salaspils, Skrīveriem un Taurupes. Ar lielu interesi princis izvaicāja

klātesošos par sasniegumiem programmas ietvaros, aktīvi interesējās par lielākajiem izaicinājumiem un ieguvumiem.

Rīgas Tūrisma un radošo industriju tehnikums novembra sākumā no Valsts izglītības satura centra ieguva tiesības īstenot programmu *Award*. Svinīgā gaisotnē princis Edvards pasniedza Rīgas Tūrisma un radošo industriju tehnikuma direktorei Silvai Ozoliņai programmas *Award* īstenošanas licenci.

Veseksas grāfs piedalījās arī darba pusdienās, kuru ietvaros tika apspriestas trīs tēmas – programmas *Award* īstenošanas labā prakse Latvijā, programmas *Award* dalībnieku iespējas atbalstīt programmas turpmāko attīstību un izplatību, kā arī zelta *The Duke of Edinburgh's International Award* ieguvēju dzīves virzību pēc dalības šajā programmā.

Tehniskās jaunrades namā "Annas 2" princis Edvards viesojās lidmodelisma, trases automodeļu, koka rotaļlietu un foto meistardarbnīcās, kurās tikās ar pedagogiem un audzēkņiem, kā arī izmēģināja meistardarbnīcu sniegtās iespējas. Veseksas grāfs apmeklēja Tehniskās jaunrades namu "Annas 2", jo tas ir oficiālais programmas *Award* prasmju jomas atbalstītājs.

"Šīs bija divas iedvesmas pilnas dienas, kuras sniegs programmas *Award* turpmākai attīstībai neatstveramu impulsu. Jauniešiem bija iespēja prezentēt savus sasniegumus, satikties un, iespējams, izvirzīt jaunus mērķus. Cerams, ka viņi iedvesmos arī citus iesaistīties šajā pašaudzināšanas programmā," akcentē programmas *Award* Latvijā nacionālā direktore Agra Bērziņa.

Princis Edvards apmeklēja Latviju, lai popularizētu sava tēva, Edinburgas hercoga prinča Filipa starptautisko jauniešu pašaudzināšanas programmu *Award* un atzīmētu tās darbības Latvijā desmit gadu jubileju. Latvijā programma *Award* ir aktīva no 2006. gada, tās darbību nodrošina Valsts izglītības satura centrs. 2009. gadā par programmas *Award* patronesi Latvijā kļuva Vaira Vīķe-Freiberga. Programmu *Award*, kurā var iesaistīties ikviens vecumā no 14 līdz 24 gadiem, veido četras pamatjomas: brīvprātīgais darbs, fiziskā sagatavotība, jaunas prasmes un piedzīvojumu ceļojums. Jomu izpildes laiks atkarīgs no tā, kāda līmeņa – bronzas, sudraba vai zelta – apbalvojumu jauniešiem vēlas saņemt par ieguldītajām pūlēm paša labā. Latvijā desmit gadu laikā *Award* programmā ir iesaistījušies vairāk nekā 1000 jauniešu. 2016. gadā divi jaunieši no Valkas Signe Zalužinska un Mairis Lukovskis tika uzaicināti uz Bekingemas pili, kur saņēma Edinburgas hercoga starptautisko zelta apbalvojumu (*Gold Duke of Edinburgh's Award*).

* Veseksas grāfs ir Lielbritānijas karalienes Elizabetes II un Edinburgas hercoga prinča Filipa jaunākais dēls, izglītojies Kembridžā, kur ieguvis mākslas maģistra grādu. Viņš ir virknes sporta un mākslas organizāciju patrons. Prinča Edvarda darbības galvenais fokuss ir attīstīt starptautisko jauniešu pašaudzināšanas programmu *Award*, kuru 1956. gadā dibināja viņa tēvs Edinburgas hercogs princis Filips, balstoties uz vācu pedagoga Kurta Hāna idejām. Šobrīd programma darbojas vairāk nekā 140 valstīs un teritorijās, tajā iesaistīti vairāki miljoni jauniešu. Programmas darbībā princis Edvards aktīvi iesaistījies 1986. gadā, aktivizējot tās starptautisko dimensiju un līdzdarbojoties ziedojumu piesaistē.

Izskanējis XX stāstnieku konkurss *Teci, teci, valodiņa 2016*

Rīgas Latviešu biedrībā 2016. gada 26. novembrī Stāstnieku konkursa „Teci, teci, valodiņa 2016” fināls pulcēja 125 dalībniekus.

Sarīkojums papildīja Rīgas Latviešu biedrību ar bērniem un jauniešiem, kuri savu stāstu pūru pielocījuši gan ģimenē, gan folkloras kopās, gan mērķtiecīgi sadarbojoties ar saviem latviešu valodas skolotājiem. Stāstnieku konkursa mērķis ir stāstīšanas tradīciju atjaunošana, uzturēšana un attīstīšana, aktīvi iesaistoties tautas mūsdienu mutvārdu kultūrā, kura iespējama, pateicoties folkloras skolotāju un folkloras kopu vadītāju, latviešu valodas skolotāju un citu interesentu neatlaidīgam un nesavtīgam sadarbības procesam ar jaunajiem stāstniekiem, gatavojot viņus stāstnieku konkursam. Rīkotāju vārdā izsakām sirsnīgu pateicību katram, kurš veicina konkursa „Teci, teci, valodiņa” mērķu sasniegšanu, tādējādi piedaloties nemateriālā kultūras mantojuma saglabāšanā un tālāknošanā.

Finālistus vērtēja stāstniecības eksperti no Latviešu folkloras krātuves, Latvijas Radio, UNESCO LNK “Stāstu bibliotēku” tīkla labākie stāstnieki, zinoši skolotāji, un stāstīšanas tradīciju kopēji: Aldis Pūtelis, Guntis Pakalns, Inguna Radziņa, Aelita Ramane, Agita Lapsa, Anete Karlsona, Iveta Irbe, Andrejs Svilāns, Iveta Medene un Vidvuds Medenis.

Latvijas Stāstnieku ķēniņa titulu šogad izcīnīja Zane Sinkēviča no Dignājas pamatskolas folkloras kopas „Dignājīši”, pedagogs Aīda Bikauniece, Ernests Zalāns no Riebiņu vidusskolas folkloras kopas „Jumalāni”, pedagogi Rita Pudāne un Ārija Bergmane-Sprūdža, un Maksims Pavlovs no Nirzas pamatskolas folkloras kopas „Spryguļi”, pedagogs Anita Klovāne.

Jaunākajā grupā (1. – 3. klase) no 32 dalībniekiem 7 Mazie stāstnieki, 19 Lielie stāstnieki un 6 Dižie stāstnieki. Vidējā grupā (4. – 6. klase) bija 42 dalībnieki. No tiem 35 Lielie stāstnieki un 7 Dižie stāstnieki. Vecākajā grupā visvairāk Dižo stāstnieku – 19 dalībnieki izcīnīja augstāko novērtējumu Dižais stāstnieks, bet pārējie 17 Lielā stāstnieka nosaukumu.

Stāstnieku konkursa rīkotājus sveikt Rīgas Latviešu biedrības vārdā bija ieradusies Dailes teātra aktrise Vera Gribača-Valtere. Taču šī gada īpašais notikums bija sarīkojums „Stāstu pūru pielocīju”, kurā tikās un ar savu pieredzi dalījās visi tie stāstnieki, kuri 20 gadu laikā izcīnījuši Stāstnieku ķēniņa titulu, viņu pedagogi un stāstniecības eksperti. Pirmais Stāstnieku ķēniņš (pirmoreiz šis tituls tika izcīnīts 2001.gadā) Toms Treibergs stāstīja par studijām un darbošanos etižu teātrī “Nerten”. Nacionālā teātra aktieris Romāns Bargais, kuram sestdienas vakarā bija izrāde, bija atsūtījis video vēstījumu un laimes vēlējumus. Vistālākais video vēstījums bija atceļojis no Kostarikas, kur šobrīd dzīvo un mācās Viktorija Zeņkova, Stāstnieku ķēniņiene no Priekules. Īpaši sirsnīgi bija levas Lapsiņas un Līgas Lapsiņas stāsti, jo gan mamma, gan meita savulaik tikušas Stāstnieku ķēniņienes godā, bet vecmāmiņa Gunta Puriņa joprojām turpina strādāt un gatavot savus audzēkņus Stāstnieku konkursam „Teci, teci,

valodiņa” Priekuļos. Stāstnieku ķēniņiene Inita Šalkovska bija atnākusi kopā ar meitu Ausmu, stāstīja par pārcelšanos no Zemgales uz Vidzemi un savu brīnišķīgo stāstnieces talantu rādīja vakara norisē. Savukārt Austris Jansons stāstīja jautrus un aizraujošus atgadījumus no savas riepju tirgotāja dzīves un dalījās ar pieredzi, kā stāstītprasme noder sadarbībā ar klientiem un autoservisa darbiniekiem. Stāstnieku ķēniņš no Latgales Kristiāns Plots un viņa skolotāja Helēna Ērgle pastāstīja, ko zina par tiem Latgales Stāstnieku ķēniņiem, kuri nebija ieradušies, un iepazīstināja ar par Kristiāna stāstnieka gaitām, nu jau cīnoties par Stāstnieku ķēniņa titulu otro reizi – vecākajā grupā, jo pirmo reizi viņš kļuva par Stāstnieku ķēniņu jaunākajā grupā. Dāvis Suharevskis no Gaigalavas un Pauls Anšics no Basiem apgūst ķīmiķa profesiju Rīgas Tehniskajā universitātē, bet aizraušanos ar stāstiem un stāstīšanu nav pametuši novārtā. Sarīkojumā piedalījās arī stāstnieks no Vācijas - Markus Nau un iepriecināja klātesošos ar saviem stāstiem. Vakara noslēgumā raisījās diskusija par Latvijas Stāstnieku asociācijas dibināšanu un tās galvenajiem darbības virzieniem.

Konkursu rīkoja Valsts izglītības satura centrs sadarbībā ar Rīgas Latviešu biedrības Folkloras komisiju un tradicionālās kultūras biedrību „Aprika”. Konkurso atbalstīja Valsts Kultūrkapitāla fonds. Balvas fināla dalībniekiem dāvināja: SIA „AML” – izstāžu komplekss „Rāmava”, grāmatu apgāds „Mansards”, grāmatu apgāds „Zinātne”, izdevniecība „Neputns”, Nacionālais botāniskais dārzs Salaspilī, izdevniecība „Liels un mazs” un izdevniecība „Annele”.

Rezultāti - http://www.visc.gov.lv/intizglitiba/dokumenti/folklor/2016_teci_valodina_rezultati.pdf

VISC aktualitātes īsumā

- Latviešu valodas (skolām, kas īsteno mazākumtautību izglītības programmu) valsts 33.olimpiādes II kārtā notiks 2017.gada 19.janvārī Rīgas 15.vidusskolā, Rīgā, Visvalža ielā 9. Reģistrācija no plkst.9.30 līdz plkst.10.00, olimpiādes sākums plkst.10.00. Pēc olimpiādes norises paredzēta laureātu apbalvošana. Atgādinām, ka saskaņā ar 2012.gada 5.jūnija Ministru kabineta noteikumu Nr.384 "Mācību priekšmetu olimpiāžu organizēšanas noteikumi" 25.punktu olimpiādes dalībnieks pirms olimpiādes uzrāda olimpiādes vadītājam personu apliecinošu dokumentu.
- Šī gada 15.novembrī noslēdzās Valsts izglītības satura centra (VISC) izsludinātā izglītības ekspertu pieteikšanās darbam mācību satura izstrādē projekta Nr.8.3.1.1/16/I/002 “Kompetenču pieeja mācību saturā” ietvaros. VISC saņēmis vairāk nekā 600 izglītības ekspertu pieteikumus no visas Latvijas un vēlas pateikties par lielo atsaucību. Šāda interese apliecina izglītības darbinieku vēlmi iesaistīties un sniegt savu ieguldījumu mūsdienīgas mācību pieejas izstrādē un nostiprināšanā Latvijas izglītības sistēmā.

Sadarbības partneru aktualitātes

Eiropas Komisijas Tieslietu direktorāts izsludina atklātu konkursu

Eiropas Komisijas Tieslietu direktorāts ir izsludinājis atklātu konkursu “Zēnu un meiteņu izglītošana un izpratnes sekmēšana par vardarbību dzimuma dēļ - līdzeklis, lai to novērstu savlaicīgi”.

Konkursa mērķis ir sekmēt izglītību un izpratni, lai novērstu un cīnītos ar vardarbību dzimuma dēļ, it īpaši mainot attieksmi un uzvedību pret šo fenomenu. Izglītības un izpratnes veicināšanas galvenajam mērķim vajadzētu būt informēšanai un prasmju sniegšanai meitenēm un zēniem (līdz 18 gadiem) saistībā ar dzimumu vienlīdzību, veselīgām attiecībām, dzimumu stereotipiem un lomām, cieņu pret citiem utt. Šādām iniciatīvām jāveicina kritiskā domāšana, tādējādi zēni un meitenes var kritiski izvērtēt sociālās normas, kas sekmē vardarbību dzimuma dēļ. Iniciatīvām jāsniedz iespēja jauniešiem pieprasīt viņu tiesības un aizsargāt sevi riskantās vai vardarbīgās situācijās, vienlaikus nodrošinot, ka atbildība nav tikai upurim un nesekmē upuru vainošanu. Tāpat atbalstāmas izpratni sekmējošas un izglītojošas aktivitātes, kuras sekmē apkārtējo cilvēku iesaisti.

Vairāk par konkursu lasīt EK mājaslapas konkursu sadaļā -

<http://ec.europa.eu/research/participants/portal/desktop/en/opportunities/rec/topics/rec-rdap-awar-ag-2016.html> vai Tieslietu ministrijas mājaslapā - <https://www.tm.gov.lv/lv/aktualitates/tm-informacija-presei/eiropas-komisijas-tieslietu-direktorats-izsludina-atklatu-konkursu-programma-tiesibas-vienlidziba-un>

Jūs saņemat šo e-izdevumu, jo esat VISC informatīvā e-izdevuma abonents.
E-izdevumā ietvertās informācijas pārpublicēšanas gadījumā obligāti jāatsaucas uz informācijas avotu.

E-izdevumos aktīvās hipersaites ir aktuālas to publicēšanas brīdī, vecākos izdevumos tās var būt neaktīvas un nepieslēgties tobrīd publicētajai informācijai.

Ja jūs vēlaties abonēt mūsu e-izdevumu – atsūtiet e-pasta vēstuli uz prese@visc.gov.lv
'Subject' lauciņā ierakstot tikai vienu vārdu – *Subscribe*.
Lai atteiktos no parakstīšanās – atsūtiet e-pasta vēstuli uz prese@visc.gov.lv
'Subject' lauciņā ierakstot tikai vienu vārdu – *Unsubscribe*.
Ieteikumus VISC informatīvā e-izdevuma pilnveidei, lūdzu, sūtiet uz prese@visc.gov.lv
E-izdevumu arhīvs atrodams [VISC vietnē](#)

Iesakām Jums lietot RSS barotni, lai regulāri iepazītos ar jaunākajām publicētajām ziņām. Mājaslapā tā izskatās šādi:

Sekojet līdzī mūsu jaunumiem arī šeit:

